

LIEPŲ TUVIA

NR. 32 (901) S. PAULO — BRASIL — 1966 M. RUGPIŪCIO — AGOSTO 18 D. — XVIII METAI

Lietuvė motina Sibire

TIKRI IŠGYVENIMAI, KURIŲ TREMTINYS
NEGALĖS PAMIRŠTI

ST. RŪKIENĖ

Ji skubėjo dar su tamsa į tolimą kulistaną kolchozo javų kultū. Buvo žvarbus rytas, nes ir vasarą Sibiro naktys būna gana vėsios, nors dieną temperatūra pasiekia 38 laipsnius Celsijaus, Menkas ir jau labai vargas buvo jos apsi- rengimas. Storas sijonas pasiūtas iš nukombinuoto kolchozinio maišo. Ir kaip kolchozo administracija besaugo tuos maišus, vistiek jie dingsta ir pavirsta sijonais ir vyriškais kelnėmis. Megzta pakulė palaidinukė, kuri jos mikių ir lietuviško sugebėjimo dėka buvo pačios numegsta. Viršutinį apdarą apstojo jau gerokai susinešiojusi fufaika, kuri buvo gal jau net daugokai išgrazinta įvairių spalvų lopiniais ir lopinėliais. Kojos apautos gana dideliais vyriškais batais, kurių ilgoki aujai buvo žalio brezento o padai guminiai. Auliniai batai tuo geri, kad juose kojas galima gerai apvynioti autais, kurie jas saugo nuo uodų ir moskų. O Sibire šie maži padarėliai yra tikra Dievo bausmė žmonėms ir gyvuliams. Tokie auliniai batai daug kam buvo tik svajonė, nes ne visi juos galėjo įsigyti. Dauguma jau tenkinosi karnėnėmis vyžomis. Tik bėda, kad ir už jas reikėjo mokėti darbadieniais.

TAIP AUGINAMI VAIKAI

Eina motina darban ir galvoja, kaip šią dieną praleis vieni pasilikę jos berniukai — Algutis ir Mindaugėlis. Jie vargšeliai auga «na zavalenkach» — pasaulyje ir beveik be jokios priežiūros. Paliko mama jiems kelias išvirtas bulves ir porą turaepsų. Kurios, grįždama iš darbo buvo išsirovusi iš raudonojo dvaro laukų. Dabar jau bėgigu, nes vasara: labai gražiai žaliuoja platūs laukai ir visoki augalėliai iš derlingų Sibiro dirvų kūpete kūpa. Tai ne žiemos metas iš žaliuojančių augalėlių galima ką nors ir vaikams paruošti.

Šeiminkė neblogo. Gal kartais ji pasigūlės berniukų ir įpils dubenėlį sriubos. Vis kaip nors praleis vaikai šią dieną, o rytojais tai tikrai bus geresnis.

Ji tyčia prašėsi į tolimesnį kulistaną kultū, nors šis dar ne taip jau tolimas, tik 8 km, nuo gyvenamos vietos. Ten ji sunkiai visą dieną dirbs, bet už tai gaus sriubos ir grūdų pavalgyti. Kolchozininkai per traukų metu prisemia skardį

ne «plyčą» grūdų, pakepina juos ant ugnies ir visi darbininkai saujomis semia ir valgo. Skanu ir sotu, nes tikrai gryni grūdai ir be jokių priemaišų. Dažnai jau ir brigadyrius už tą prasimanymą nieko nesako. O kad gavus kviečių išsivirti kaip per Kūčias tai būtų skanumynas, kad ir be cukraus. Cukraus skonį jau seniai visi pamiršo, nes jau keli metai, kai niekas jo nematė.

«VAGIANT» RŪPINASI MAISTU

Liucija nutaria vistiek šandien kaip nors nučiuoti kelias saujas kviečių ir parsinešus namo išvirti juos vaikams. Taip pat ji galvoja nudžiauti kelis turnepsus. Parsineš juos nuvalys sudės į puodą ir prašys šeiminkę gerai išsūtinti. Tai pavalgys sūneliai sočiai ir skaniai.

Sunkiai ji dirbo pernai visus metus, bet nieko neuždirbo. Metams pasibaigus, kontora suvedė visas sąskaitas, tai liko dar skolinga kolchozui, nes buvo gavusi kelis kartus po keletą kg. miltų. Gauta vaikams keli kg. kruopų. Juk sovietų valdžia rūpinasi visais žmonėmis ir nieko neskriaudžia. Tik visa bėda, kad ta boba labai rūsiai ir tiek daug suvalgė iš bendro katilo sriubos, o kartais ir duonos gabalėlį gaudavo kad viską atskaičius į rankas ji nieko negavo už taip ilgus ir labai sunkius darbo metus. Ne jai vienai su tais uždabiais taip buvo, bet visiems tremtiniais.

Gyventi reikėjo. Todėl visų mintys buvo sukoncentruotos

į vieną tikslą, kad tik kaip nors gyvybę išlaikytų. Nereikėjo nei filosofuoti, nei politikuoti, nes vien tik apie duoną buvo galvojama. Gauši iš vakaro sekantios dienos 200 gramų duonos davinį ir negalėjo jo pasilikti rytienei. Jei tuojau nesuvalgysi, tai užmigus kulistane ant narų vis tiek kas nors pavogs ir su tašys. Suvalgai tuojau ir tada jau ramiai gali miegoti.

VAIKAI ALKANAI — MOTINAI BAUSMĖ

Jau temsta. Motina pavargusi ruošiasi namo. Nusitaike rodos, ir niekam nematant įsipykė į kišenes kelias saujas kviečių. Namie jos laukia du alkani berniukai. Būtinai reikia jiems lauktuvių parnešti. Sunkiai mainosi Liucijos kojos po sunkių dienos darbų, bet ji skuba pas sūnelius. Kad tik greičiau tą savo pašalį pasiektų. Reikės dar kviečius išvirti, truputį ir pailsėti reikia nes ryt vėl sunki darbo diena ateina ir paigailėjimo iš niekur nesulauksi.

Staiga išgirsta arklio prunkšimą ir kanopų bilsesį. Tiekia raitas brigadyrius iš rato, sunrada kišerėse kviečius, nusivaro kolchozo kontorą, surašo aktą ir varžė noją atiduoda tarybiniam teismui. Ji nieko daugiau nenorėjo, tik parnešti savo alkaniems našlaičiams kelis grūdėlius kviečių. Teismas už vagystę priteisė penkerius metus ka-

lėjimo, o vaikus, pasilikėnčius be motinos, nutarė atiduoti į Bakčiaro vaikų namus.

Vėl nauji vargai. Labai sunku motinai atsiskirti su vaikais. Verkia ji kruvinomis ašaromis, klykia ir Aigirdukas su Mindaugėliu: «Mama, mamyte, nepalik mūsų vienų! Bet motiną nuo vaikų atplėšia ir, gal būt, amžinai.

Liucija buvo vargo vaikas. Pažino ji našlaitės dalį, nes ir ją svetimieji išaugino. Nenoriai ji šnekėdavo apie savo vaikystę, bet dažnai niūniuodavo vieną dainelę:

«Siokiam tokiam patvorėly
Augo maža našlaitėlė.
Nieks nematė, nieks nežino
Kas našlaitę išaugino.
Tiktai žvarbūs šiaurės vėjai
Vargdienėlę glamonėjo...»

Sėdi motina kalėjime ir dirba sunkius darbus. Jai čia geriau, nes kasdien gauna valgyti ir vagiliauti nereikia. Kad ir blogas maistas, bet vistiek kalėjime geriau. Praprato. Juk prie visko galima priprasti. Žmogus ne kiaulė, kurį jovalą knaisioja ir neėda, o vergai Sibire viską suėda.

Sūnelių ilgesys motiną nuolat kankina ir dažnai ašarą išspaudžia. Taip ir girdisi pas kutinis vaikų klyksmas, kuris neduoda jai ramybės.

Niekaip negali pamiršti labai jau neteisingo teismo sprendimo: penkeri metai už saują kviečių, kuriuos nešė motina alkaniems vaikams.

Po trijų metų Liuciją amnestavo ir paleido iš kalėjimo, Grįžusi Mindaugėlį rado jau mirusį, oors ir vaikų namuose gyveno, o Algiuką — visai paliegusį, kuris vėliau taip pat mirė.

Tai tokia buvo ištremtųjų lietuvių motinų dalis.

PLAČIAJAME PASAULYJE

Brazilijos traktorių gamyba šiais metais per pirmą pusmetį padidėjo virš 30%. Traktorių fabrikai per pirmąjį šių metų pusmetį pardavė vietos rinkai apie 4 000 traktorių.

Buvęs Š. Amerikos ambasadorius Brazilijoje Lincoln Gordon parsiskė, kad svarbiausia vietoje ekonominių sunkumų priežastimi yra aaujosios sostinės Brasilia statyba, kuriai buvo išleisti milžiniški kapitalai.

Laikas aščiau raso, kad Sovietų Rusija padarė didžiausią iki šiol kviečių ir kvietinių miltų užpirkimą Kanadoje, siekiantį virš 800 milijonų dolerių.

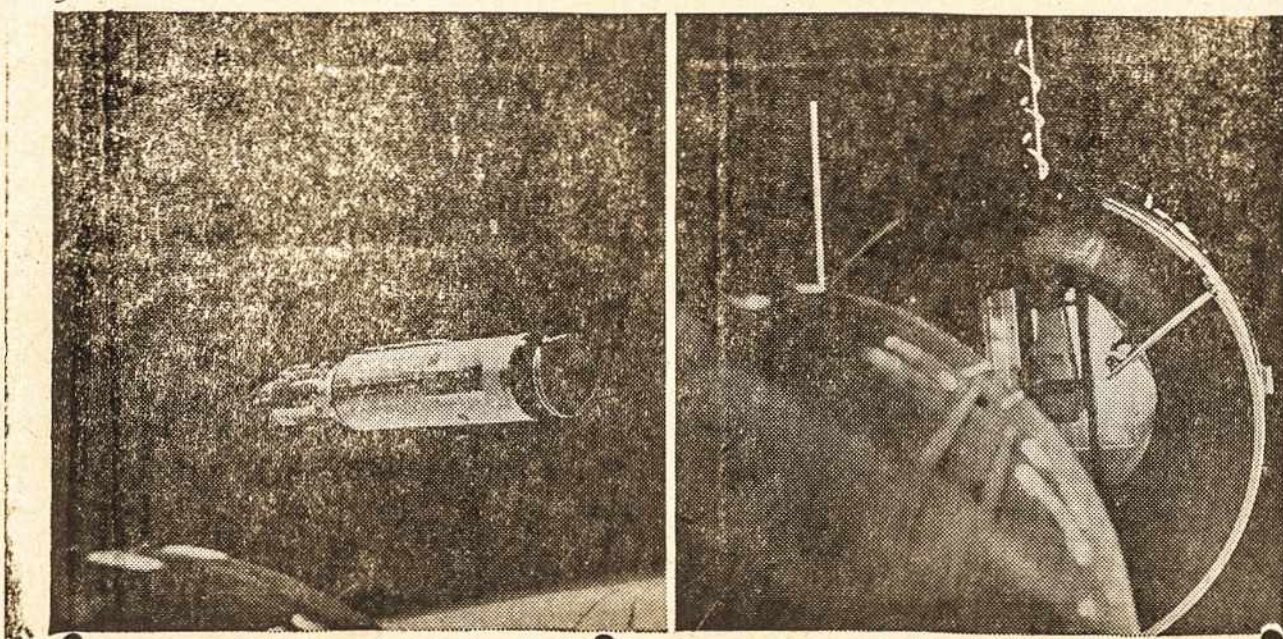
Sveicarijos statistikos žinios šiais metais toje šalyje buvo užregistruota virš 800 000 svetimsalių darbininkų. Daugiau kaip pusė visų svetimsalių darbininkų, dirbančių Šveicarijoje yra italai.

Viena Amerikos namų statybos firma skelbia, kad ji gali pastatyti provincijos gyvenamą prieš fabrikuotą namą laike šešių valandų. Užtenka išsirinkti pagal katalogą namo stilių ir jo dydį, padaryti užsakymą ir po šešių valandų toks namas bus pastatytas ir jo savininkui įteikti raktai!

Š. Amerikos senatas sumažino išlaidas karo ir kariuomenės reikalams virš 400 milijonų dolerių.

Dabartinę Indonezijos valdžią sudaro 29 ministerijos iš kurių 12 ministerijų užima kariškiai. Indonezijos ministru pirmininku yra karo ministris gen. Suharto, kuris griežtai pasipriešino prezidento Sukarno pro komunistinei politikai.

Statistikos žinios skelbia, kad daugiausia per skirimų yra Š. Amerikoje, Antroje vietoje vedybų persiskirė užskaitė umi yra Švedijoje ir trečioje Sovietų Rusija.

Pirmasis susijungimas erdvėje
Erdvėlaivis Geminis 8 (apačioje abiejose fotografijose) artinasi prie erdvėlaivio Agena pačioje žvaigždynų erdvėje
Abudu erdvėlaiviai buvo iškelti 16 d. kovo.
Erdvėlaivis Agena paliko erdvėje bandymams, kuris gal tarnaut kaip erdvės uostas.

LIETUVA

«NOSSA LITUANIA»
RUA LITUANIA, 67
SÃO PAULO, 13 S.P.
TELEF. 92-2263

LIETUVIŠKOS MINTIES SAVAITRAŠTIS

DIREKTOR RESPONSAVEL DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

REDATOR: JONAS KIDYKAS

PRENUMERATOS KAINA METAMS: Cr.\$ 5.000, visoje P Amerikoje. RÉMÉJO PRENUMERATA Cr.\$ 10.000. GARBĖS PRENUMER. Cr.\$ 15.000. Atskiuro numerio išleidimas Cr.\$40.000 Paskiro Nr. Kaina Cr.\$ 100

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nužiūra. Nenaudoti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Es. de São Paulo — Ilha Bela vaizdas vandenkritis «Agua Branca».

Vardai! Vardai!

Priekaištaujama Š. Amerikos lietuviams, kad nemaža jų suamerikonina, pakeičia savo pavardes: iš Barkausko pasidarė Burk, iš Juknevičiaus Jutt ir tt.

Brazilijoje to nėra. Ar gali ma tuo pasigėrėti? Vargiai. Juk Brazilijos įstatymai ne leidžia ar tik sunkiai teledižis keičiavoti savo pavardes. Todė čia aiškios visų lietuviškos pavardės dar nepasako, ar jų savininkas yra tikrai susipratęs lietuvis.

Kad dažnai toks nėra aiškiai parodė vienas šiomis dienomis atliktas darbelis. Per žiūrėjau 2500 lietuvių šeimų sąrašus Pavardės gražiai lietuviškos. Visų. Vyresniųjų tėvų ir vardai lietuviški: Jonas, Ona, Birutė ir tt. Bet metus akį į vaikų vardus — tenka nuliūsti. Štai kokiais vardais krikštijama: Arumciri, Valdir, Ailton Halpgy, Sergio, Nelson, José ir tt.

Būtu suprantama, jei tokių

vardų pasitaikytų maišytose, lietuvių su nelietuviais metystėse Kiekvienas tėvų nori pavadinti vaiką savo tautos mėgiamu vardu. Bet kad tokie vardai aptinkami grynai lietuviškose šeimose, ar tai nėra aiškus liūdijimas, kiek maža teturima lietuviškos savarbos ir meilės savo tėvų tėvams?

Kada tai buvo mada lietuviams savo pavardes sulen kinti ar surusinti. Lankėtės okupantams, tikėjosi gėbesnių darbų, mokyklų ir tt. Jais šiandien mūsų tauta nesididžiuoja ir daugelis atlietuvi no savo pavardes. Kaip gali tauta didžiutis visokiais Arumciriais, Halpgyiais ir kitokiais? Galimas dalykas, jog ne vien taip pavadintas vaikas, suaugęs, gėdysis okio vardo. Argi savigarda neturėtų patarti lietuviams krikštijoti savo vaikus mūsų tautoje nuo seno įprastais šventųjų ar net tautiniais vardais.

Pakeitė Varda — Meilė Liko

Per paskutinius kelis mėnesius atėjo trejetas laiš kų iš gerai pažįstamos apylinkės Žemaitijoje Kiekvieną kartą siuntėjai pridėjo savo adresą. Žinau, kad toje apylinkėje tokio vardo miestelio niekada nebuvo. Siuntėjas gyvena Žemaičių Kalvarijoje. Per Kalvariją teka upė Varduva. Bet Varduvos miestelio nebuvo Telšių, (dabar Plungės) rajone. Kas čia per komedijos, galvojau kiekvieną laišką gavęs. Praėjusią savaitę paslaptis atsiskleidė Žemaičių Kalvarijos vardas panaikintas. Miestelis pavadintas VARDUVOS vardu. (Juk ir Mariampolė pavadinta komunisto Kapsuko vardu).

Suprantama kodėl. Žemaičių Kalvarija garsi savo Marijos aplankymo atlaisais. Metų metais čia suplaukdavo didžiulės minios Marijos pagerbti. Tas Marijos miestas (kaip ir Mariampolė) turėjo dingti. Bet ar su miestelio vardu galima taip staiga sunaikinti ir garsiąją Dievo Motinos šventovę? Ar pakeitus vardą žmonės užmirš Kalvariją ir čia nebekeliaus mels tīs?

Šiomet žmonės Kalvarijos nepamiršo. Vienas vyras šiame liepos mėn. vidury rašytam laiške pasakoja:

«Pasinaudojau savo atostogomis ir nuvykau liepos 1 d. į Kalvarijos atlaisus Vaikščiųojom «kalnus» (kryžiau) kelius, įrengtus Kalvarijos kalneliuose (Red.), pasigėrėjom ta romantiška. Ta proga parduviau savo smirdančius ožius (t. y. atlikau išpažintį (Red.) nes pirkėjū (kunigu Red.) buvo net keletas Pasirodo dabar keleiviams laisviau, nes niekas šiomet netrukde visais keliais svečiams (malūninkams, Red.) keliauti». (Kitais metais policija žmones sulaikydavo, neleisdavo kunigams į atlaisus suvažiuoti Red.).

Valio žemaičiams! Nors jų Kalvarijos vardas panaikintas, nors iš 19 kalnuose patatytų kopyčių jau prieš keletą metų išplėsti Kristaus kančios paveikslai, bet jie ne pasiduoda. Lanko savo šventovę kaip lanke. Net su keletu orkestrų! Ir orkestro instrumentus tikrai nepuėiti senos davatkėlės. Matyt dar esama drąsių vyrų, kurie nebijo šventas giesmes groti ir kry-

(pabaigė — 2 pusl.)

rapijos kunigas pasakė labai gražų pamokslą, pradėdamas nuo spektaklio, kuriame daugelis asmeų vaidinę įvairias roles ir geriausio artisto premija tekusi jaunai artistei, kuri vaidinusi suvargusios pie menaitės rolę. Ji geriausiai atlikusi savo vaidmenį ir gavusi premiją o visokie prancai, ministeriai likė neįvertinti. Taip būsią ir mums: nežiūr int kokią rolę vaidintume gyvenime, kokį darbą dirbtume, kokią vietą užimtume visuomenėj, turim savo darbą atlikti gerai, jeigu norime laimėti dangiškąją premiją. Pamokslas buvo gražus ir pamokantis.

— Bet ar jis betinka šių dienų Lietuvos žmonėms? — galvojau.

— Jeigu dirbsi gerai, neišdirbsi normų nė tų kapeikų nebegausi, kur dabar gausi. Jeigu dirbsi ir daug ir gerai, tai uždės dar didesnę normą, dar užkraus bėdą kitiems, kurie nepajėgia tiek dirbti. Taip, mūsų rolė dabar vargin gesnė už tos piemenaitės rolę. Mes negalim jokios rolės gerai atlikti... Užtat daug kas ir premijos ašisako ir dangau nebesituki ir žemėj gyventi nebemiela...

Iš bažnyčios parėjome pas moterėlę, pasiėmė krepšį ir nudrožėme į šventoriaus pamūrę. Už bažnyčią supanė, mūro buvo graži pievelė, kai kur su krūmais. Čia būriavo si žmonės, rinkosi vietas, kitai jau destėsi krepšelius, kitai dar ieškojo giminių ir pažįstamų, kad su jais galėtų sudaryti «ratą» ir pasivašinti.

Teta Anelė nelinkus buvo čia sustoti, nes nerado savo giminių. Jie turi būti kur nors kokiam neolimam kieme. Neužligo tikrai radome sode jos broli su žmona, kelias vaikas ir anūka, dar ir kitų giminių prisirinkę, jau didelis ratas, bet mielai mus priėmė išsidėstėme, ką turėjome. Alaus jau buvo pasiūsta, vyno jie turėjo (samagono bijoje imti iš namų, nes milicija

žinaus kelius po kalnus vaikštinėti, Tai žinant turim ko užiaugtis. Vaidas panaikintas — meilė Marijai liko.

sekioja).

Kiemuose greit suskambo dainos. Tačiau iš pievelės iš šventoriaus nieko nesigirdėjo žmonės spėliojo, kad milicija turbūt, išvaikė iš tenai.

Pasivašinę atsisveikinome ir pėsti išėjome namo. Nėra ko laukti, kas pavėžins Toli nuėję dar girdėjome dalnuo jančius atlaisininkus o dviračiai ir kitokios važiavimo priemonės tik netoli namų emė mus praleakdinti.

Rytojaus dieną dar pasisvečiavau pas tetą Anelę, o sekančią dieną autobusu išvykau į Palangą.

Oras buvo gražus iki pat šeštadienio Šeštadienį lijo, buvo apsiniaukę. Ką gi veikti tokiom dienom Palangoj. Važiuoju į netolimą žemaičių miestelį giminių aplankyti; mat, ten mamos tėviškė ir vėl pataikiau į atlaisus Sv. Oną.

Čia jau kitas vaizdas iš patryto emė važiuoti žmonės autobusais kolūkių sunkvežimiais, dviračiais ir motociklais iš aplinkinių kaimų, net ir iš kitų parajų.

Ar čia milicija nekimba prie atlaisų? — klausiu parėjęs į miestelį pas gimines tarautojus.

— Kol kas ne. Mūsų virsėninkas neblogas žmogus, tik

nežinia kiek jis pabus. Tokie ilgai nepabūna, nes, kuris žmonėms geras, tas valdžiai negeras.

DOMĖJIMASIS svetimomis kalbomis Lietuvoje kaskart didėja. Pasigendama įvairių kalbų žodynų yp č didesnių. Rengiamasi bent 1963 metais išleisti didelių anglų—lietuvių ir prancūzų—lietuvių kalbų žodynus. Taip pat numatyta išleisti didžiulis 2400 puslapų rusų—lietuvių kalbų žodynas jau 1973 metais.

Didžiausias Vilniuje žodyno sritį dirbamas darbas, tačiau yra didysis lietuvių kalbos žodynas, Būgo Balčikonio pradėtas Lietuvos Nepriklausomybės laikais, Šiomet numatoma išleisti septintasis to žodyno tomas Pirminių dviejų jau seniai nebegalima gauti. Jie perredaguojami ir bus perspausdinti.

VASA INIO traukinių tvar ka ašcio paskelbimo proga vinnieciams pranešta, kad atpiginama kelionė geležinkeliu iš vilniaus į Kauną. Anksčiau buvo 1 rb. 32 kp., o dabar bus 1 rb. 12 kp., į vieną galą.

Iš Vilniaus į Trakus traukinys eis pusvalandį, o iš Vilniaus į Maskvą (apie 800 km) — apie 14 valandų.

GALERIA DE ARTE PROCURA

Uma das mais importantes GALERIAS DE ARTE do país procura material para ser exposto na SEMANA LITUANA, a realizar-se no fim do ano.

Aceitam se quadros, trabalhos de escultura (em mármore, etc.), arte fotografica, trabalhos manuais, tudo em f.m., que representem motivos lituanos.

Dá se preferencia a artistas lituanos ou descendentes de lituanos.

Favor preencher formulário abaixo e remete-lo a PADRES JESUITAS, Rua Lituânia, 67, Moóca, São Paulo, 13. Capital.

Nome.....

Trabalho apresentado.....

Endereço para possível entrevista.....

Providenciar foto, com breve biografia, para impressão de pequeno livro dos expositores.

NOTA: A Exposição terá caráter puramente filantropico-cultural, não sendo nada cobrado do artista e proibido o a negociar os trabalhos durante a Exposição.

Jaunystės AIDAS

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO METAI
MŪSU JĖGOS, MŪSU ŽINIOS, LAISVAI LIETUVAI TĖVYNEI

Rymantė Steponaitytė Rašo

VIII

LIEPOS 26. Penktadienio vakare, po paskaitų universitete, nuėjome pamatyti Naujorko garsenybės RADIO CITY HALL. Labai patiko salionai ir salės, išpuošti didingais piešiniais, veidrodžiais, kristalais ir kilimais. (spūdingas buvo ir «show» (vaidinimas) prieš parodant filmą. Vaidinime dalyvavo šaunus baletas, simfoninis orkestras, ir tarp kitų įvairenybių buvo mini ma 50 metų sukaktis nuo JAV jūrininkų Rezervinio Korpuso įkūrimo.

ŠEŠTADIENĮ turėjome susipažinimo bei atsisveikinimo vakarą. Programoje: visi užsieniečiai svečiai buvo pristatyti Naujorko lietuvių visuomenei, o mums pristatė susirinkusius garbinguosius naujorkiečius. Ta pačia proga parodė filmą apie Naujorko lietuvių centrus, lietuvius menininkus, o kitą apie Lietuvą. Programai pasibaigus dainavome, šokome ir pagaliau pradėjome atsisveikinti su savo pamiltais draugais ir draugėmis, kuriems jau teko grįžti į savo gyvenamus kraštus, visame plačiajame pasaulyje.

Tą patį vakarą teko susipažinti su p. Stepu Zobarsku. Jis gyvai susidomėjęs su Brazilijos lietuvių jaunimo mintimi spausdinti lietuvių literatūros šedevrus portugalų kalba. Jis pats jau kelinti metai leidžia tokius veikalus angliškose vertimuose. Susitarėm dar kartą susitikti ir tas galimybes plačiai aptarti.

SEKADIENĮ anksti sėdom į autobusą ir dainuodami, patraukėm Putnamo link. Ten buvo ruošiamas mergaičių stovyklės uždarymas ir kartu mėtinė Naujosios Anglijos lietuvių susitikimo šventė.

Toj jaukioj aplinkoj tuojau susitikom Seserį Paulę. mūsų prieškongresinių stovyklų vieną iš organizatorių ir vadovių.

Čia susipažinau ir su kun. St. Yla, kurio vardas buvo manyje jauges nuo pat vaikystės dienų, kai pirmą kartą paėmiau į rankas jo maldaknygę.

Vyskupas P. Brazys MIC atlaikė iškilmingas mišias. Toms pasibaigus sekė rožančių procesija, paskui, me

džių pavėsyje pietūs.

Apžiūrėjome, papietavę, puikų meno parodą. Ypač įdomu buvo pamatyti meniškų Galdiko paveikslus, o taip pat keletą ir kitų mūsų pagarsėjusių menininkų, kurių fotografijas buvau anksčiau mačiusi AIDUOSE.

Čia buvo graži gintaro dirbinių, knygų bei plokštelių krautuvėlė. Nors ir negalėjome visko pirkti, kad galėtume viskuo savo akis pasotinti.

Pavakariop išpildyta turtinga programa: tautiniai šokiai, kanklių muzika, dainos. Visa tai stovyklavusių mergaičių triūsu.

Ir šia proga užsienių jaunimą pristatė didelei Amerikos lietuvių miniai. Man teko visų svečių vardu tarti keletą žodžių ir pakviesti apsilankyti Brazilijoje.

Pristatymui pasibaigus, jau atsirado pažįstamų su kuriais daug metų nebuvau pasimatę. Atėjo daugelis turinčių Brazilijoje giminių bei pažįstamų ir priėmė sveikinimu sklidinčius visus mano šedevrus. Nežinau, ar mane atmintis pajėgs visus juos iki namų parvėžti.

VĖL NAUJORKE

Kun. Margio vadovauta argentiniečių jaunimo grupė

Atsisveikinimo Daina

(Ši skautų tarptautinė daina buvo dainuota P.L.J. Stovykloje)

Ar skirsimės, nesitikėdami
Pasimatyti,
Ar reiks mums savo širdyje
Šią viltį užgesyt?

Nors sakom mes dabar sudiev,
Bet širdys plaks iš vien,
Nors sakom mes dabar sudiev,
Bet susitiksim vėl.

Kai lauzi gėstant, lūpos mūs
Tyliai sudiev šnabzdės,
Tai skautiška tvirta viltis
Vėl mus sujungt žadės,
Nors sakom mes dabar sudiev,

Diena pr nyksta naktį
Ir ilsisi gėnta,
Š rankomis nupinto meilės rato
Kils malda,
Nors sakom mes dabar sudiev...

Tu, Visagali, iš Dangaus
Palaimos siuski mums,
O Tavo meilė amžinai
Vėl kartą mus sujungs
Nors sakom mes dabar sudiev

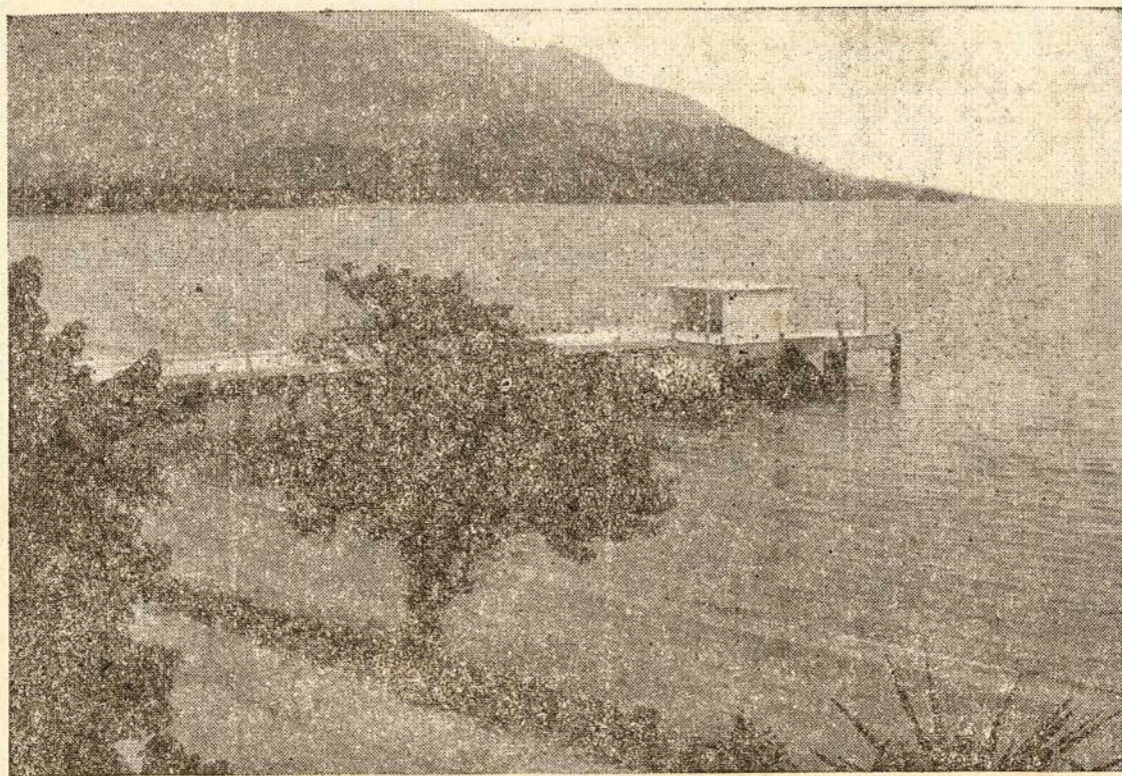

grįžo į Naujorką ir aplankė mus Fordhamo universitete. Bet ir su jais teko atsisveikinti nes jau turėjo pajudėti namučių link. Gaila! O taip norėtusi paimti visus šitus brangių žmones ir vežtis į savo kraštą! Kaip būtų tada linksma ir gera! O dabar likimas mus žiauriai skiria ne-

duodamas nė vienių kada nors pasimatyti. Bet gražiausios draugškos gijos tikiu, vistiek mes iš, laišškai skris ir bet kokios žinios iš bet kurio pasaulio kampelio, kur yra lietuvių, mums nebebus svetimos!

Iki kito karto

Rymantė

PRIEPLAUKA — ILHA BELA

Mūsų jaunimas irgi buvo išvažiavęs praeitą savaitę pasigrožėti žaviom Brazilijos vietom, šį kartą buvo išrinkę Paol Grande

Buvo Linksma ir Malonu

Kame?

Nagi jaunimo išvykoje į Paol Grande!

Kodėl linksma ir malonu?

Todėl kad gero jaunimo būryje visada linksma ir malonu. O šitoji išvyka buvo jaunimo ir jaunimų: Patys jauniausi buvo apie 50 metų su žiugsneliu. Bet ką reiškia metai, kai širdys jaunos, kai jie su nemažesniu entuziazmu spardė futbolą, mėtė sviedinį per tinklą ar šaudė ping-poną išilgai stačių ir šalia jų! (Be to tokių pavyzdžių jaunųjų nedaug ir tebuvo — vos 5 ar 6 iš 40!) Taigi kompanija, ir nuotaikomis, ir metais buvo labai jauna.

Ką mes ten veikėme?

Kaip toje pasakoje: valgėm gėrėm, uliavojom, jodinėjom, pliuškinomės maudymosi baseine, dainavom kol išdainavom visas daineles ir vėl pradėjome iš pradžių, arba užko mandavom, kad plokštėtės lietuviškai mums dainuotų ir grostų. Visas rojiškai gražus slėnis ir kalnai skambėjo nuolietuviškos dainos!

Malonu buvo turėti savo tarpe ką tik iš Jaunimo stovyklų bei kongreso JAV sugrįžusią plė. A. Dirsytę ir kiek anksčiau parskridusį J. Lukoševičių. Vieną vakarą jie parodė mums stovyklos bei kongreso «kaldres» slides, o kitą dieną dar papasakojo, kaip tie 400 jaunimo iš viso pasaulio Amerikon suskridę išdavinėjo, kaip Brazilijos atstovai pasirodė ir tt. (Apie tai vėliau daugiau «M. L.» papasakosiu). Nuostabus dalykas, kad per mėnesį mūsų abu delegatai taip išmankštino savo liežuvius lietuvių kalboj, kad jie beveik nebeužkliudami, laisvai burnelėse tratėjo! «O, sako, ten tik lietuviškai tešne kėjom ir įpratom».

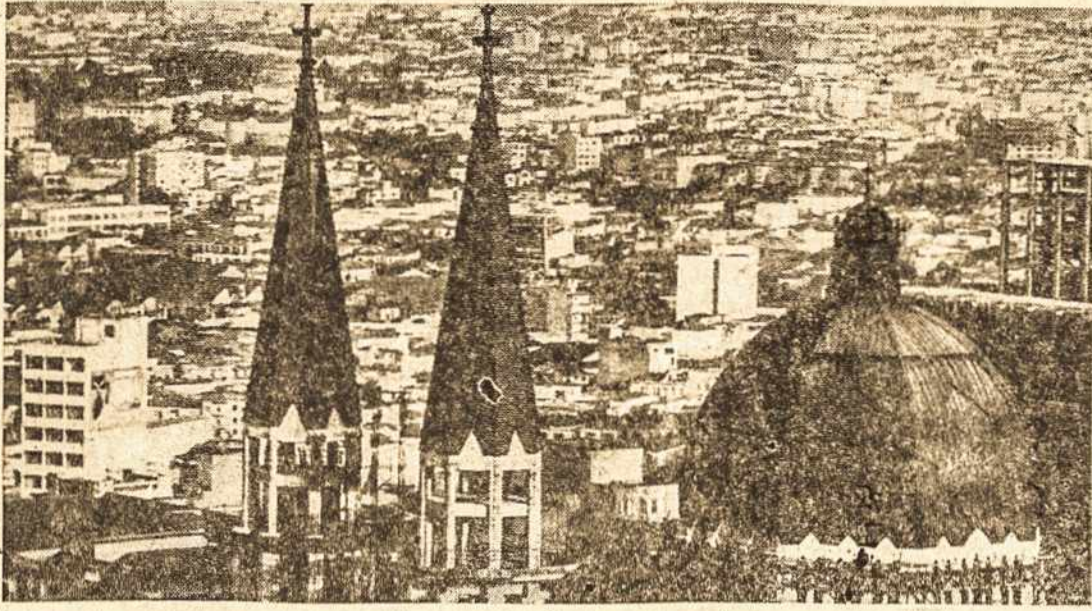
Bet kaip toliau su tuo Paol Grande?

Toliau... Nesinori pasakyti, bet atsitiko pora nemalonumų. Mat, atsibaladoje su mumis ir kun. J. Kidykas. Nežinau, ar jis, ar išvykos organizatoriai užimanė jaunimui primesti porą pokalbių. Laimė, kad jie nebuvo ilgi. Viena tema atrodė įdomi, ar bent aktuali mums: «Jei valstybės teismas pašauktų jus ir pasakytų: «Kuo ir kaip pateisinti savo užsispyrimą kalbėti lietuviškai, laikytis lietuviškų papročių. Juk atvykai į šį kraštą čia visada gyventi. Lietuvon nebegrįši; o tu — juk jau čia gimęs augęs, ar ne čia tavo tėvynė? Ar nereikia Brazilijos mylėti ir jos labai darbuotis?»

Klausimai tikrai svarbūs ir gerai, kad juos viešai iškėlė bet ne gerai, kad nebeatsakė. Atsakymams Pajolėje nebebuvo laiko. Žadėjo tai padaryti S. Paulyje... Ar tikrai? Kada? Eisiu pasiklausti.

Kitos diskusijos buvo tema: «Ar yra tokių aiškių ir stiprių įrodymų, jog yra Dievas, kad juos pasakius netikinčiam žmogui, jis imtų tikėti?»

Beveik pasipiktinau kun. (pabaiga 5 pusl.)

São Paulo. Katedros bokštai.

VILNIUJE atidarytas naujas lietuviškas teatras — Jaujo Žiūrovo teatras.

Anksčiau tokiu vardu buvo vadinamas Kauno dramos teatras, buvusio Metropolitan kino patalpose Rengiama inscenizuoti «Gintaro paukšte» pavadintą literatūrinį vakarą-pokalbį panaudojant visą eilę lietuvių poetų kūrybos. Naujojo teatro vyresnioji režisė — Aurelija Ragauskaitė. Direktorius — Jonas Didžiariekis.

IŠNAIKINTI PRIVAČIUS amatininkus ir įvedusi «socialistinę buitinių patarnavimų sistemą» dabartinė Lietuvos valdžia taip pajvai ino gyvenimą, kad yra ko ir laikraščiuose rašyti.

Raseinių gyventojas sausio mėnesio pradžioj nusipirko televizijos imtuvą. Po kelių vakarų imtuvas sugedo. Raseiniuose televizijos taisytojų nėra. Parduotuvių sugedusį imtuvą siunčia Kaunui. Po mėnesio grąžino pataisytą, bet be laidų imtuvui į elektros tinklą įjungti. Parduotuvė teisinasi, kad iš Kauno taip gavo. Kito tokio vielos gabalėlio Raseiniuose negalima nei pirkti, nei įsitaisyti. Parduotuvės atstovas, nuvykęs Kaunui, ieško to nusimetusio laidų taisyto dirbtuvėj bet ten niekas neatsimena ar toks laidas prie imtuvo buvo, tai niekas nežino, kur jis dingo. Taip pirkėja, sumokėjusi gerą piniginę, televizija gėrėjosi tik

keletą vakarų, o dabar turi pstatytą imtuvą, bet neturi kuo prijungti prie srovės... Nutaria rašyti Komjaunimo Tiesai, Redakcija siunčia specialų korespondentą. Byla atsiduria pas Raseinių kooperatyvų sąjungos pirmininką. Tas įsakė Raseinių universalinei parduotuvei nupirkti Kaunui tą vielos galą ir įteikti imtuvo pirkėjai. Tai įvyko gegužės gale.

(E)

LIETUVOJE yra trys suvenyrų gamybos įmonės — Minija, Menas ir Jiesia (keramikai). Bet net valdžia pripažino, kad suvenyrai neįvairūs, neįdomūs, kad maža juose būdingų lietuviškų bruožų. Valdžia ragina visus atitinkamai pasitaisyti ir žada įsteigti dar vieną suvenyrų gamyklą. Tulpę, Panevėžy

ZALAKEVIČIAUS filmą «Niekas nenorėjo mirti» negavusi prisiartinti prie premijų dalinimo užsienioose, dosniai kompensuojama Maskvoj. Ten jis gavo Komsomolo Premiją (5000 rb) ir rekomendaciją — paraginimu visam Rusijos jaunimui pamatyti tą filmą. Vilniuje penkių respublikų kinematografiniųjų varžybose gavo «Dėdijį Gintarą».

(pabaiga 18 4 pusl.)

Kidyko trumpu atsakymu: — Nėra. Pasakė, jei tokių įrodymų būtų, tai nebebūtų nė vieno netikinčio pasaulio. Hm...

Gal tiesa, bet keista.. Tačiau mano pradėjęs kilti pasipiktinimas atslūgo ir išgaravo, su Bėra kalną supančiu debesėliu, kai jis paaikškino savo atsakymą. Esą tikrai įrodančių argumentų protui. Bet širdis turinti savo argumentus, kurie protui neprieinami o ta širdis nusverianti protą. Esą daug nepribrendusių protų argumentams suprasti... Ar galima norėti, kad vos metus aritmetikos pasimokęs išspręstų algebros uždavinį, kad ir tik su vienu nežinomuoju?

Reikia pripažinti, jog galima ir apie senus dalykus ga-

namdomiai diskutuoti, Todėl išvykos organizatoriams mielai atleidžiu už tą porą rimtų diskusijų. (Ausi, pasakyčiau, jog atsirado keletas gūdrėsių už mane. Jie patyrė, kad išvykoje bus pora konferencijų — atsisakė važiuoti. Ar tai ne drąsuoliai?)

Neišvengėm nė bažnyčios. Vargiai ir bandė kas jos išvengti. Išpuolė sekmadienis, (pabaiga 6 pusl.)

ISIDĖMETINI ADRESAI LIETUVOS ATSTOVYBES

RIO DE JANEIRO: Dr. Friskas Meieris, Rua Mexico, 98 sala 708, veikia antradieniais — penkt. nuo 10 iki 13 val.

URUGUAY, MONTEVIDEO: p. Anatol. Grišonas, Ciudad de Paris 5836, Tel. 50-2180. Veikia kasdien prieš piet

LIETUVIŲ BAŽNYČIA VILAZEINA: Rua Inacio ir Av Zelina. Mons. Pio Ragažinskas Tel. 63-5975.

Šv. Juozapo Vyrų Brolijos — Pirmininkas p. Juozas Malionis, Rua Iatai, 150 — Casa Verde Tel. 51-4011

TĖVAI JĖZUITAI: Rua Lituania 67, Mooka — Tel. 92-2263.

LIETUVIŲ SAJUNGA BRAZILIJOS — Pirmininkas p. Aleksandras Bumblis, Rua Gen. Fonseca Teles, 606. Tel. 8-6423.

Iždininkas p. JORGE GARRA Rua Oratorio, 3093, Alto da Mooca.

LIETUVIŲ KALBOS PAMOKOS S. PAULY:

V. ANASTACIO, Rua Camacan, 625 — trečiadieniais 18,30 val.

MOOCA Rua Lituania, 67, šeštadieniais 14 val.

LIETUVIAMS PAMALDOS AIKOMOS

V. Zelina parapijoje kasdieną ir kiekvieną sekmadienį kaip iki šiol

Mooca r. Lituania, 67 Lietuvių Namų koplyčioje:

Sekmadieniais ir šventadieniais 8 00 ir 17,00 val. Darbo dienomis 7 ir 7,30 val., arba atskirai susitarus dėl laiko, kai turimos metinės ar 7 d. mišios.

Išpažintys čia klausomės kasdieną prieš mišias.

Prima mėnesio sekmadienį, Igreja das Nações 10 val. Casa Verde 17.15 val.

Antrą:

Jaçana klierikų kopl. 8,15 val. Bom Retire 10 val. Utinga 18,00 val.

Trečią

Agua Rasa 8,15 val. Moinho Velho 11 val. Japa 10 val.

Paskutinį

Vila Anastacio 8,30 val. Vila Bonilha 10 val. v. Prudente 18 val.

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė «A voz da Lituania» yra transliuojama KETVIRTADIENIAIS 18 val. 40 min.

SKAITYKITE IR PLATINKITE VIENINTELI PIETŲ AMERIKOS SAVAITRAŠTI «MŪSŲ LIETUVA».

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA "SOFIJA"

Mokina kirpimo siuvimo, madų modelių braižybos ir pritaikomojo meno. Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas valdiškiems egzaminams (habilitação). Mokykla turi visas valdiškas teises yra registruota «Departamento do Ensino Profissional» Pamokos vyksta vakarais. Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaitę — Rua da Graça, 381 casa 6 — Bom Retiro

PIGI IR GERA KOKYBĖ!

Česlovas Jakiunas

Parduoda ilgam išsimokėjimui raštinėms, krautuvėms ir kitiems tikslams rašomas, skaičiavimo, kasos registravimo mašinas (registradoras), su fabriko garantija vieniems metams. Raštinė: Rua Newton Prado, 686, Tel. 52-2289. S. Paulo Tautiečiams didelė nuolaida.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294 São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui teikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

VIENINTELIAI ATSTOVAI GARSIOJO VANDENS LINDOYA

LIEMAS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra gerai žinomas gėrimas. Kurio puikų veikimą žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835. Telefonai: 51-4019 e 51-2223. Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

Metalurgica ARPRA LTDA.

METALURGICA — FABRICAÇÃO DE PEÇAS PARA AUTOMÓVEIS

ESTAMPAS, PEÇAS ÊSTAMPADAS E FERRAMENTAS

Praça Padre Lourenço Barendes, 243 — Quinta das Paneiras — V. Prudente

Caixa Postal 371 — São Paulo

Máquinas. Texteis Santa Clara Ltda.

MÁQUINAS E ACESSÓRIOS TEXTEIS

FUNDIÇÃO DE FERRO E ALUMINIO

Caixa Postal, 2093 — Tel. 63-7340

Fábrica e Escritório:

Rua Domingos Afonso, 50 — Vila Santa Clara V. Prudente — S. Paulo

